

DIGITALISERINGSKLAR LOVGIVNING – RETSSIKKERHEDSMÆSSIGE UDFORDRINGER

DAGSORDEN – PRINCIPIELLE NEDSLAG

- 1) Kort om digitaliseringsklar lovgivning i Danmark
- 2) Skønsmæssige afgørelser i en automatiseret forvaltning (hovedfokus)
- 3) Forholdet til de internationale forpligtelser

1. KORT OM DIGITALISERINGSKLAR LOVGIVNING I DANMARK

Omdrejningspunktet er en politisk aftale fra 2018, som et samlet Folketing står bag

- En politisk vedtaget ramme om digitaliseringsklar lovgivning.
- Den politiske aftale er især udmøntet i Digitaliseringsstyrelsens vejledning om digitaliseringsklar lovgivning
- Indfører et nyt obligatorisk krav for fagministerier til at vurdere digitaliseringsklar lovgivning i alle nye lovforslag
- Vurdering skal ske med afsæt i 7 principper for digitaliseringsklar lovgivning
 - Et centralt princip handler om at muliggøre automatiseret sagsbehandling

2. SKØNSMÆSSIGE AFGØRELSER I AUTOMATISERET FORVALTNING

Kvalificering af problemstillingen

- Fokus er på automatiseringsklar lovgivning, som lægger til rette for automatiseret retsanvendelse
- De mest principielle retssikkerhedsmæssige spørgsmål opstår ved automatiseret retsanvendelse, særligt hvis automatiseringsgraden er høj
 - Eksempler i både Norge og Danmark på fuldautomatiserede afgørelser, dvs. hvor alt afgøres af programkoden, som er udviklet for at gennemføre automatiseringen

2. SKØNSMÆSSIGE AFGØRELSER I AUTOMATISERET FORVALTNING

Kvalificering af problemstillingen

- Når lovgivningen skal omdannes til programkode, træffes afgørelsen gennem systemets præcise regler. Det skaber et modsætningsforhold til skønsmæssige afgørelser.
- Det er et retspolitisk valg, om lovgivningen skal indeholde faste eller skønspregede regler.
- Skøn kontra regel-problematik i en ny belysning med fokus på digitalisering
 - Sml. Viggo Bentzons bog "Skøn og regel" fra 1914
- Som udgangspunkt er alle former for skønsudøvelse udfordret, men det er ikke nødvendigvis samme udfordringer for hver type af skøn!

2. SKØNSMÆSSIGE AFGØRELSER I AUTOMATISERET FORVALTNING

Nye retssikkerhedsspørgsmål om forholdet mellem lovgivning og teknologi

- Indbyrdes spænding mellem delelementer i det traditionelle retssikkerhedsbegreb
- Spænding mellem hensynet til lighed og regelmæssighed (forudseelighedsretssikkerhed) over for tilpasning af forvaltningens afgørelser den enkelte situation (materiel retssikkerhed)
- Ud fra et dansk forvaltningsretligt perspektiv er én af de største udfordringer at tilgodese de hensyn, der bærer retsgrundcætningen om det pligtmæssige skøn.
 - Hvordan anskues problemstillingen ud fra et norsk forvaltningsretligt perspektiv?

2. SKØNSMÆSSIGE AFGØRELSER I AUTOMATISERET FORVALTNING

I hvilket omfang kan skøn håndteres gennem forskellige digitaliseringsformer?

- Hvilke muligheder er der for at automatisere på måder, som nærmer sig eller understøtter en konkret og individuel vurdering, men uden der er tale om skønsudøvelse i traditionel forstand?
- Sondre mellem forskellige fremgangsmåder
 - 1) Digitalisering med faste regler som udgangspunkt. Forskellige varianter, herunder delvis manuel behandling
 - 2) Digitalisering på grundlag af K.I. (ML-analyser): Anvende tidligere afgjorte skønsafgørelser til sammenligning af en foreliggende sag. Dette bliver ikke et skøn, men det kan ligne et skøn.

3. FORHOLDET TIL DE INTERNATIONALE FORPLIGTELSE

Retlige grænser og krav fra de internationale forpligtelser

- Problemstillingen er, at der ved tilpasning af lovgivning til digitalisering skal respekteres en række krav og retlige grænser fra de internationale forpligtelser
- F.eks. har EU-retten stadig større direkte indflydelse og virkning. Hvordan er forholdet mellem EU-retten og digitaliseringsklar lovgivning?
 - Generelt: Det er ikke sikkert, at EU-lovgiver deler en national ambition om digitaliseringsklar lovgivning på områder, der angår EU-regulering

SPØRGSMÅL ELLER BEMÆRKNINGER

Har I nogen spørgsmål eller bemærkninger?

I er også velkomne til at kontakte mig efterfølgende. Kontaktoplysninger:

- Mail: jon@law.au.dk

JURIDISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

AARHUS
BSS